

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la deținerile calificate ale băncilor”

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Nr. obiecției/ propunerii/ recomandării	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	BC „MOLDINDCONBANK” S.A.	1.	Pornind de la faptul că în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor nu este definită noțiunea „cota de participare în capitalul persoanei juridice”, pe tot parcursul textului regulamentului propunem substituirea sintagmei „cota de participare în capitalul persoanei juridice” cu sintagma „deținere în capitalul persoanei	Comentariu În proiect a fost utilizată sintagma „deținerilor calificate în capitalul întreprinderilor”, la cazul gramatical respectiv.

			juridice", la cazul gramatical respectiv.	
	Consiliul Concurenței	2.	Astfel, conform art. 20 alin. (1) din Legea concurenței, până la declararea concentrării economice ca fiind compatibilă cu mediul concurențial, în temeiul unei decizii emise de către Plenul Consiliului Concurenței [...1, este interzisă punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică ce cade sub incidența art. 22 alin. (1). Ținând cont de cele expuse, pentru prevenirea încălcării legislației în materie de concurență ce ține de concentrări economice, propunem ca proiectul să fie completat cu prevederi în sensul ca operațiunile de obținere a deținerilor calificate de către bănci, ce pot constitui operațiuni de concentrare economică, să fie realizate cu respectarea legislației concurențiale.	Comentariu Actele normative ale BNM sunt elaborate în scopul reglementării prudențiale a activității băncilor pentru minimizarea riscurilor rezultate din activitatea acestora. Respectiv, propunerea în cauză nu se încadrează în aria de reglementare/supraveghere a BNM. Cu toate acestea, băncile nu sunt exonerate de la respectarea cadrului legal, altul decât cel prudențial.
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	3.	Pentru a asigura conformitatea cu normele de tehnică legislativă, în clauza de emitere din textul ce vizează sursa publicării Legii nr.	Se acceptă

			202/2017 privind activitatea băncilor se vor exclude cuvintele „publicată în” (observație valabilă și pentru pct. 2 din partea dispozitivă), precum și mențiunea privind intrarea în vigoare a acestei legii.	
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	4.	În pct. 2 din partea dispozitivă se va dispune abrogarea Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 330/2016 cu privire la aprobarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei, deoarece este lipsită de sens juridic abrogarea doar a Regulamentului cu privire la deținerea de către bănci a cotelor în capitalul persoanelor juridice, în măsura în care pct. 1 al acestei hotărâri prevede aprobarea Regulamentului prenotat, pct. 2, abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei, iar pct. 3, o dispoziție tranzitorie. În acest context, se va ține cont că, potrivit art. 66 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele	Se acceptă

			normative, abrogarea unei dispoziții sau a unui act normativ are întotdeauna un caracter definitiv. Prin urmare, actul normativ abrogat sau prevederi ale acestuia abrogate nu se repun în vigoare în cazul abrogării actului care a prevăzut abrogarea lor (a se vedea art. 68 alin. (3) din Legea nr. 100/2017).	
Pct.4. (proiect în redacție nouă – pct.5 și 6) Se interzice băncilor să aibă dețineri calificate individuale care depășesc 10% din capitalul eligibil al băncii sau dacă în acest fel banca poate exercita controlul asupra unei entități, cu excepția: 1) entității din sectorul financiar; 2) întreprinderii care nu este o entitate din sectorul financiar și care desfășoară activități considerate de Banca Națională a Moldovei a fi oricare dintre următoarele: a) activități care sunt o prelungire directă a serviciilor bancare;	Banca de Finanțe și Comerț” S.A.	5.	În redacția propusă nu este clar, dacă există necesitatea de a obține punctul de vedere al Băncii Naționale a Moldovei privind investițiile băncii în întreprinderile specificate în partea 2) a pct.4, mărimea cărora nu depășește 10% din capitalul eligibil al băncii.	Comentariu Pct. 5 stabilește procentajul de 10% pentru oricare dețineri, cu excepția celor de la pct. 6 subpct. 1) și 2). Respectiv, cu referire la dețineri în întreprinderile exceptate, nu este stabilit un procentaj al deținerilor pentru care se informează BNM. Totodată, pct. 7-9 abilitază BNM cu dreptul de a analiza documentele transmise de bancă și de a se expune dacă deținerile sunt deținute anume în aceste întreprinderi.

b) activități auxiliare serviciilor bancare; c) activități de leasing, factoring, administrare a fondurilor de investiții, administrare a serviciilor de prelucrare a datelor sau orice altă activitate similară.				
Pct. 6 (proiect în redacție nouă – pct.11) Nu se includ la calcularea limitelor față de capitalul eligibil al băncii deținerile în întreprinderile menționate la pct. 4 dacă este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții: a) deținerile sunt deținute temporar în timpul unei operațiuni de asistență financiară destinată restructurării și salvării întreprinderii respective astfel cum este prevăzut în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei cu privire la fondurile proprii; c) deținerile sunt deținute de bancă în nume propriu, dar pe contul altor persoane.	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	6.	La pct. 6 se vor revedea lit. a) și c) în vederea respectării normelor limbii literare (de modificat expresia „deținerile sunt deținute”).	Comentariu Termenii utilizați în proiectul hotărârii sunt preluați din norma primară și anume Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, or norma elaborată în aplicarea legii nu poate stabili sau utiliza termenii care vor deroga de la norma primară.
Pct. 8 (proiect în redacție nouă – pct.7)	Ministerul Economiei	7.	La pct. 8 — propunem completarea punctului după sintagma „ 30 de zile” cu	Comentariu Prevederea respectivă a fost exclusă.

În sensul prevederilor pct. 4 subpct. 2), băncile, înainte de efectuarea investiției, solicită punctul de vedere al Băncii Naționale a Moldovei privind activitățile menționate la literele a), b) și c) din subpct. menționat. În acest scop, băncile anexează la solicitare informațiile și documentele necesare care vor demonstra că activitățile desfășurate de către entitate au sensul specificat la literele din subpct. 2). În termen de 30 zile, Banca Națională a Moldovei se va expune asupra solicitării.			sintagma „de la data primirii solicitării”.	
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	8.	Pentru a asigura expunerea dispozițiilor de conținut în succesiune logică, reglementările incluse în pct. 8 se vor plasa după pct. 4.	Se acceptă
	Banca de Finanțe și Comerț” S.A.	9.	Considerăm că este necesar de a concretiza formularea pct. 8.	Comentariu A se vedea comentariu anterior pentru pct. 4.
Pct. 11 (proiect în redacție nouă – pct.15) Deținerile calificate, altele decât cele supuse aprobării prealabile conform pct. 9 și pct. 10, se notifică Băncii Naționale a Moldovei în termen de 5 zile lucrătoare de la data dobândirii lor de către bancă.	BC „MOLDINDCONBANK” S.A.	10.	Modificarea mărimii deținerii băncii în capitalul unei persoane juridice poate avea loc nu numai la inițiativa băncii, dar ca rezultat al unor circumstanțe obiective, care nu depind de bancă, de exemplu, modificarea deținerii băncii în urma modificării capitalului social al persoanei juridice în care banca are o deținere, în urma emisiunii suplimentare, anulării acțiunilor, modificării valorii nominale (fixate) a acțiunilor plasate de persoana juridică respectivă, în urma convertirii acțiunilor etc.	Nu se acceptă Norma primară din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și anume art. 58 alin. (3) nu prevede cazul dobândirii deținerilor în condiții obiective. Respectiv, norma elaborată în aplicarea legii nu poate prevedea o normă derogatorie.

			Având în vedere cele menționate, propunem expunerea pct. 11 din regulament în următoarea redacție: „Deținerile calificate, altele decât cele supuse aprobării prealabile conform pct.9 și pct.10, se notifică Băncii Naționale a Moldovei în termen de 5 zile lucrătoare de la data dobândirii lor de către bancă sau de la data obținerii de către bancă a informației despre modificarea deținerii ei în cazul circumstanțelor obiective, care nu depind de bancă”. Propunem completarea Capitolului IV din regulament cu unele prevederi despre particularitățile obținerii de către bancă a deținerii calificate în urma circumstanțelor obiective descrise anterior.	
--	--	--	--	--

Pct. 12 (proiect în redacție nouă – pct.16) Pentru solicitarea aprobării prealabile a Băncii Naționale cu privire la dobândirea deținerilor calificate menționate la pct. 9 este necesară prezentarea unei cereri semnate de către președintele organului executiv al băncii cu anexarea informațiilor/documentelor în funcție de tipul deținerii: 1) lit. a) decizia organului de conducere privind deținerea temporară de către bancă a cotelor de participare în capitalul întreprinderii; c) descrierea tranzacției propuse... e) motivele care stau la baza efectuării tranzacției.... 2) Aprobarea prealabilă a Băncii Naționale cu privire la deținerile care sunt deținute temporar în timpul unei operațiuni de asistență financiară destinată restructurării și salvării întreprinderii se acordă pe o durată care nu depășește	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	11.	La pct. 12: La alineatul unu se va ține cont că, potrivit art. 55 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere (se va face referință la pct. 6, dar nu la pct. 9). Observația dată este valabilă și pentru pct. 21.	Se acceptă
		12.	Dispozițiile incluse în punctul dat se vor revizui, pentru a exclude dublarea prevederilor, or reglementarea inclusă în alineatul unu, ce ține de prezentarea cererii către Banca Națională a Moldovei, cu anexarea documentelor/informațiilor, se regăsește și în subpct. 1), 3) și 4). Eventual, se va examina oportunitatea includerii normelor din aceste subpuncte în puncte separate, fără a repeta prevederea de la pct. 12 alineatul unu.	Comentariu Redacția propusă în proiectul hotărârii oferă claritate pentru utilizatori (băncile licențiate). Compilarea și/sau includerea referințelor la alte puncte poate conduce la interpretări diferite, precum și la crearea unor norme fără conținut juridic și forță obligatorie, fiind unele declarative.
		13.	Subpct. 2) se va include într-un alt punct, având în vedere obiectul de reglementare al acestuia diferit de al celorlalte prevederi din pct. 12.	Se acceptă
		14.	Atragem atenția asupra necesității utilizării corecte a termenilor juridici. Astfel, în pct. 12 se	Comentariu Termenul de „tranzacție” utilizat la art. 1971 din

perioada specificată în planul de operațiuni de asistență financiară și nu se acordă pentru o perioadă mai mare de 5 ani. 3) lit. a) decizia organului de conducere privind deținerea care reprezintă o poziție aferentă angajamentelor de preluare fermă, menținută timp de 5 zile lucrătoare sau mai puțin; d. descrierea tranzacției propuse; c. ... obiectul tranzacției 4) lit. a) decizia organului de conducere competent privind deținerea temporară de către bancă a cotelor de participare în capitalul întreprinderii în nume propriu, dar pe contul altor persoane; Pct. 13 (proiect în redacție nouă – pct.17) 1) hotărârea organului împuternicit al băncii privind dobândirea deținerii calificate, din care să rezulte:			operează cu termenul „tranzacție” a cărui accepție potrivit prevederilor Codului civil este mai îngustă. În conformitate cu art. 1917 din Codul civil, tranzacția este contractul prin care părțile previn un proces ce poate să înceapă, termină un proces început sau rezolvă dificultățile ce apar în procesul executării unei hotărâri judecătorești.	Codul civil are sensul unui contract specific cu elementele sale determinante, pe când proiectul regulamentului utilizează termenul de „tranzacție” în sens general, de acord. Definiția acestuia conform DEX-ului fiind „Convenție între două sau mai multe părți, prin care se transmit anumite drepturi, se face un schimb comercial”, astfel acesta constituind un termen utilizat în practica economică (inclusiv în Legea nr. 202/2017).
		15.	Reglementările derivate din subpct. 1), 3) și 4) se vor însemna cu litere latine mici și o paranteză, în conformitate cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.	Se acceptă
	BC „Moldova Agroindbank” S.A	16.	La capitolul IV, sesizăm diferențierea tipului actului juridic necesar de a fi prezentat conform lit. a) din subpct. 1), 3) și 4) ale pct. 12 (decizia organului de conducere) de cel indicat la subpct. 1) al pct. 13 (hotărârea organului "împuternicit al băncii).	Se acceptă

			Totuși, nu este cert dacă această diferențiere este justificată de necesitatea delimitării competenței organelor de conducere ale băncii, respectiv, stabilirea competenței fiecăruia în luarea deciziilor privind dobândirea deținerilor calificate. Această clarificare este necesară în vederea aplicării uniforme a prevederilor normative propuse spre aprobare, după caz, revizuirea actelor normative interne ale băncilor în vederea delimitării competențelor organelor de conducere în cadrul activității supuse reglementării.	
		17.	Conform lit. e) din subpct. 1), 3) și 4) ale pct. 12, setul de documente necesar a fi prezentat pentru obținerea aprobării prealabile include și cerința de argumentare economică a tranzacției efectuate care a servit drept temei pentru luarea de către organul de conducere a deciziei respective. În același timp, pct. 14 specifică informația care trebuie să o conțină argumentarea economică doar în cazul procedurii stabilite la pct. 13. În acest sens, considerăm	Comentariu A fost modificat pct. 14 prin aplicabilitatea acestuia și pentru pct. 12.

			oportun a se clarifica dacă informația aferentă argumentării economice indicate la lit. e) din subpct. 1), 3) și 4) ale pct. 12 trebuie să corespundă criteriilor stabilite la pct. 14 sau eventual, prezentarea unei alte forme, ar servi drept temei de calificare necorespunzătoare de către Banca Națională a categoriei respective de informații.	
Pct. 13 (proiect în redacție nouă – pct.17) Pentru solicitarea aprobării prealabile a Băncii Naționale cu privire la dobândirea deținerilor calificate într-o entitate dintr-un alt stat dacă, în urma dobândirii respective, entitatea ar intra în sfera de consolidare prudențială a băncii este necesară prezentarea unei cereri semnate de către președintele organului executiv al băncii cu anexarea cel puțin a următoarelor informații/documente: ... 3) copia statutului entității, după caz a <u>altor acte de constituire</u>, extrasul din Registrul de stat emis ...	Ministerul Economiei	18.	La pct. 13 subpct. 3) și subpct. 5) – pentru respectarea principiilor transparenței și predictibilității actului normativ, consacrat de lit.d) și lit.e) art.3 din Legea nr.100 /2017 cu privire la actele normative, considerăm necesară indicarea expresă a semnificației sintagmei „altor acte de constituire”, „alte informații relevante”.	Comentariu Norma de la pct. 17 din regulament se referă la aprobarea prealabilă a Băncii Naționale cu privire la dobândirea deținerilor calificate într-o întreprindere dintr-un alt stat, respectiv actul de constituire ca „denumire” poate fi diferit. Astfel, „alte acte de constituire” va acoperi toate modelele posibile de constituire, anume din alte state. Cu referire la subpct. 5), textul „<u>orice alte informații relevante</u>” este suplinit la final cu textul

... 5) o prezentare a ... și <u>orice alte informații relevante privind eventuale impedimente în realizarea supravegherii prudentiale de către Banca Națională a Moldovei</u> , cum ar fi restricționarea accesului la informații ori a posibilității efectuării unor verificări la fața locului;				care și determină scopul acestuia „ <u>privind eventuale impedimente în realizarea supravegherii prudentiale de către Banca Națională a Moldovei</u> ”.
Pct. 18 (proiect în redacție nouă – pct.24) Dacă documentele sau informațiile prezentate în conformitate cu pct. 12 și 13 sunt insuficiente pentru luarea deciziei, Banca Națională poate solicita documente și informații suplimentare, poate efectua investigații suplimentare, inclusiv poate consulta autoritățile publice. În acest caz termenul stabilit la pct.17 din prezentului capitol poate fi prelungit pentru o perioadă de până la 10 zile, cu informarea în scris a băncii. Termenul prevăzut la prezentul punct se	Ministerul Economiei	19.	(Obiecție valabilă și pentru pct. 18, sintagma „documente și informații suplimentare”)	Comentariu A se vedea argumentele anterioare.
	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	20.	Pct. 18 și 19 se vor corela pentru a evita paralelismele de reglementare cu privire la termenul pentru prezentarea documentelor și informațiilor suplimentare, or, în pct. 18 se prevede că termenul stabilit în pct. 17 poate fi prelungit pentru o perioadă de până la 10 zile, iar în pct. 19 se face referință la termenul rezonabil stabilit de Banca Națională a Moldovei. Suplimentar, din pct. 17 se vor exclude cuvintele „din prezentul	Se acceptă parțial Noțiunea de „termen rezonabil” a fost preluată din Codul Administrativ, act normativ care reglementează procedurile administrative. Norma de la pct. 22 prevede un termen limitat pentru examinarea documentelor, pe când norma de la pct. 23 și 24 stabilește pentru toate cazurile suspendarea

suspendă până la data primirii informației solicitate.			capitol" (a se vedea art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017).	termenului de examinare, și anume acel de 30 și 10 zile pentru un termen rezonabil, în cazul în care nu sunt prezentate toate documentele.
--	--	--	---	--

Pct. 21 (proiect în redacție nouă – pct.26) Încheierea actului juridic ... din data eliberării permisiunii scrise de către Banca Națională cu notificarea ulterioară a acesteia. În caz contrar, permisiunea își pierde valabilitatea. Pct. 22 (proiect în redacție nouă – pct.26) La evaluarea cererii de acordare a permisiunii pentru dobândirea...	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	21.	Conform redacției pct. 20 și 21 se operează cu noțiunea de „permisiune” acordată/eliberată de Banca Națională. Pornind de la prevederile Legii nr. 202/2017 și ale actelor normative ale Băncii Naționale, condițiile de solicitare/acordare, raporturile juridice aplicabile și efectele juridice ale procedurii de „aprobare prealabilă” sunt reglementate diferit de procedura „eliberării permisiunii”. Prin urmare, pentru evitarea interpretării ambigue, considerăm judicios utilizarea uniformă a terminologiei în contextul sus-descriș.	Se acceptă
Pct. 24 (proiect în redacție nouă – exclus) Politica și procedurile vor prevedea: 2) cerințe pentru efectuarea de către funcționarii responsabili a analizei privind deținerile în capitalul întreprinderilor și de înaintare a recomandărilor privind oportunitatea unor astfel de dețineri;	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	22.	La pct. 24, pentru claritatea reglementării, recomandăm revederea subpct. 2) (cerințe aferente studiilor și practicilor față de funcționarii responsabili de efectuarea analizei și de elaborarea recomandărilor referitor la oportunitatea deținerilor).	Comentariu Prevederea respectivă a fost exclusă.

Capitolul VI	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	23.	Cap. VI „Raportarea” se va exclude, deoarece nu ține de obiectul de reglementare al acestui regulament, iar un capitol nu poate fi alcătuit dintr-un singur punct. Potrivit art. 53 din Legea nr. 100/2017, punctele pot fi grupate în secțiuni, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre arabe, iar secțiunile pot fi grupate în capitole, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre romane. Gradul de divizare mai mare se aplică după folosirea gradului de divizare mai mic. Astfel, conform normelor menționate, punctele regulamentului se vor grupa în secțiuni.	Se acceptă
	Ministerul Finanțelor BC „MOBIASBANCĂ OTP- Group” S.A. BC „ProCreditBank” S.A. BC „EXIMBANK” S.A. BC „VICTORIABANK” S.A. BC „ENERGBANK” S.A. BC „EuroCreditBank” S.A		Nu au obiecții și propuneri	

	BC„COMERTBANK” S.A. Banca Comercială Română Chişinău S.A.			
--	--	--	--	--